

POSTANOWIENIE

Dnia 30 lipca 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Wąsek-Wiaderek

w sprawie **M. Z.**,
skazanego za czyn z art. 258 § 1 k.k. i in.,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej, na posiedzeniu w dniu 30 lipca 2024 r.,
wniosku obrońcy skazanego o wstrzymanie wykonania zaskarżonego kasacją
prawomocnego wyroku Sądu Apelacyjnego w Poznaniu
z dnia 3 listopada 2023 r., II AKa 277/21,
zmieniającego wyrok Sądu Okręgowego w Koninie
z dnia 2 marca 2021 r., II K 1/16,
na podstawie art. 532 § 1 k.p.k. *a contrario*,

p o s t a n o w i ł
wniosku nie uwzględnąć.

UZASADNIENIE

Na skutek kasacji obrońcy skazanego od wyroku Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 3 listopada 2023 r., II AKa 277/21, zmieniającego wyrok Sądu Okręgowego w Koninie z dnia 2 marca 2021 r., II K 1/16, przed Sądem Najwyższym zawisła sprawa M. Z. W tym postępowaniu M. Z. został prawomocnie skazany za czyn z art. 258 § 1 k.k., za który wymierzono mu karę 2 lat pozbawienia wolności; za czyn z art. 204 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. i art. 65 § 1 k.k., za który wymierzono mu karę roku pozbawienia wolności i grzywnę w wysokości 100 stawek dziennych po 100 zł każda stawka; za czyn z art. 190 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k., za który wymierzono mu karę 8 miesięcy pozbawienia wolności; za czyn z art.

245 k.k., za który wymierzono mu karę 8 miesięcy pozbawienia wolności – jako karę łączną wymierzono M. Z. karę 2 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności.

W kasacji obrońca skazanego zawarł wniosek o wstrzymanie wykonania zaskarżonego wyroku podkreślając, że skutki osadzenia skazanego w zakładzie karnym na chwilę obecną byłyby zbyt dotkliwe zarówno dla samego skazanego, jak i jego najbliższej rodziny. Obrońca wskazał, że skazany M. Z. od kilku lat mieszka i pracuje na stałe w Holandii, nie wchodząc w żadne konflikty z prawem. Prowadzi on ustabilizowany tryb życia, a z comiesięcznych dochodów utrzymuje siebie, swoją żonę oraz pomaga finansowo swojej matce, finansując jej zakup drogich lekarstw związanych z chorobami kardiologicznymi. Praca i uzyskiwany z niej zarobek przeznaczany jest zatem nie tylko na utrzymanie skazanego, ale przede wszystkim jest zabezpieczeniem finansowym dla żony i matki skazanego. Obrońca wskazuje, że skazany regularnie i terminowo spłaca zobowiązania wynikające z orzeczeń sądowych. Nadto leczy się on obecnie w związku z rozpoznaną cukrzycą. Obrońca podnosi, że w związku z powyższym osadzenie skazanego w zakładzie karnym skutkować będzie utratą dobrze płatnej pracy, a co za tym idzie niemożnością zabezpieczenia finansowego rodziny skazanego. Nadto osadzenie skazanego w Zakładzie Karnym spowoduje po stronie skazanego dolegliwość znaczną i nieodwracalną.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek obrońcy skazanego o wstrzymanie wykonania zaskarżonego kasacją wyroku nie jest zasadny.

Wstrzymanie wykonania prawomocnego orzeczenia na podstawie art. 532 § 1 k.p.k. ma charakter wyjątkowy. O zastosowaniu tej instytucji powinna przesądzać ranga zarzutów kasacyjnych i bardzo wysoki stopień prawdopodobieństwa uchylenia orzeczenia, przy jednoczesnym uznaniu, że jego wykonywanie przed rozpoznaniem kasacji spowodowałoby wyjątkowo dolegliwe i w zasadzie nieodwracalne skutki dla osoby, której orzeczenie dotyczy (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 stycznia 2023 r., III KK 645/22).

Dokonywana na potrzeby rozpoznania wniosku analiza kasacji i akt tej sprawy doprowadziła Sąd Najwyższy do konkluzji, że nie ziściły się przesłanki do wstrzymania wykonania wyroku w trybie art. 532 § 1 k.p.k. Dla uwzględnienia wniosku o wstrzymanie wykonania prawomocnego wyroku prawdopodobieństwo uwzględnienia kasacji musiałoby być niemal zbliżone do pewności, oczywistości (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 kwietnia 2021 r., V KK 129/21; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 29 marca 2021 r., IV KK 103/21) i prowadzić do wniosku o potrzebie uniewinnienia skazanego, względnie umorzenia wobec niego postępowania (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 lutego 2018 r., II KK 23/18), ewentualnie wydania innego rozstrzygnięcia, które spowoduje, że wykonywanie kary do czasu rozpoznania kasacji okaże się niesłuszne i odbędzie się z pokrzywdzeniem skazanego. W tej sprawie nie zachodzi przedmiotowa oczywistość i jednoznaczność uchybień sygnalizowanych w kasacji obrońcy. Ocena zasadności zarzutów kasacji wymagać będzie analizy dokonywanej na etapie merytorycznego jej rozpoznania.

Powodu do wstrzymania wykonania zaskarżonego kasacją wyroku nie stanowi również sytuacja zdrowotna, zawodowa i rodzinna skazanego. Jak słusznie podkreśla się w literaturze i orzecznictwie, jeżeli treść art. 532 § 1 k.p.k. miałyby być postrzegana jako kolejna instytucja, która służy do wstrzymania wykonania kary w postępowaniu wykonawczym tylko na podstawie przesłanek faktycznych, osobistych czy rodzinnych skazanego oraz określonych okoliczności, które czyniłyby odbycie kary nadmiernie dolegliwym w aktualnej sytuacji skazanego, to zbędne było jej lokowanie w rozdziale o kasacji (tak: J. Matras, w: *Kodeks postępowania karnego. Komentarz*, red. K. Dudka, Warszawa 2020, s. 1193; z orzecznictwa – por. np.: postanowienia Sądu Najwyższego z: dnia 22 kwietnia 2020 r., IV KK 127/20; dnia 8 grudnia 2021 r., IV KK 636/21; dnia 14 stycznia 2022 r., V KK 628/21). Nie budzi wątpliwości, że umieszczenie tej instytucji w postępowaniu kasacyjnym przesądza, iż jej zastosowanie warunkowane jest bardzo wysokim prawdopodobieństwem uznania zasadności zarzutów kasacyjnych, a nie sytuacją osobistą, zawodową czy rodzinną skazanego.

Sąd Najwyższy dostrzega, że jeden z zarzutów kasacji dotyczy uchybienia z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. Skarżący wskazuje w kasacji, że w składzie Sądu Apelacyjnego zasiadał sędzia powołany na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2018, poz. 3). Jednakże sam fakt powołania do pełnienia urzędu sędziego sądu powszechnego w procedurze, o której mowa powyżej, nie jest wystarczający do uznania, że w sprawie zaistniała bezwzględna przyczyna odwoławcza (por. uchwała składu połączonych Izb Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r., sygn. BSA I-4110-1/20, OSNK 2020, z. 2, poz. 7; uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 2 czerwca 2022 r., sygn. akt I KZP 2/22, OSNK 2022, z. 6, poz. 22). Natomiast kwestia zaistnienia podstawy uchylenia wyroku z art. 439 § 1 k.p.k., z uwzględnieniem okoliczności tej konkretnej sprawy, a także okoliczności związanych z nominacją sędziego, będzie przedmiotem rozważań w ramach merytorycznego rozpoznania kasacji (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 7 lipca 2022 r., III KK 117/22; z dnia 25 lutego 2022 r., V KK 54/22).

Mając na uwadze powyższe, Sąd Najwyższy doszedł do przekonania, że nie zachodzą w tej sprawie wystarczające podstawy do zastosowania nadzwyczajnej instytucji przewidzianej w art. 532 § 1 k.p.k. Dodać należy, że decyzja w tym względzie w żadnym razie nie przesądza ostatecznego rozstrzygnięcia kwestii zasadności kasacji obrońcy M. Z. od prawomocnego wyroku Sądu Apelacyjnego w Poznaniu.

Mając powyższe na względzie, Sąd Najwyższy orzekł jak w części dyspozytywnej postanowienia.

[J.I.]

[ms]

